

gjørelserne i de forskjellige Amt, at, med Undtagelse af Sjælland og Volland-Falster, har hele det øvrige Land været med inddraget under Udredelsen af denne Byrde. Det, der altsaa har bestemt mig til ikke at besvare det høitærede Thing med en Lov om dette Emne, er Resultatet af de Oplysninger, som jeg i Genhold til et en æret Førespørger i Landstinget givet Tilfagn har skaffet tilveie, idet de vise, at den samlede Byrde, er forholdsvis liden imod, hvad Byrderne vare i 1848-51, og naar den fordeles over det hele Land. Hvad særligt Kjøbstadspræstationerne i den sidste Krig angaaer, maa jeg bemærke, at de have vist sig i en endnu mere paafaldende Grad at have været ubetydelige, saa ubetydelige, at en enkelt By omtrent har baaet Halvdelen af dem, medens dog Byrden for den ikke engang er naaet op til 2,000 Rd., hvortil kommer, at den efter min Overbeviisning har indbundet flere Gange 2,000 Rd. ved i flere Maaneber at være Hovedsamlingsstedet for den danske Armee; thi jeg troer ogsaa, man vel maa lægge Mærke til, at en Concentrering af Landets egen Armee i visse Egne af Landet ingenlunde medfører Byrder i samme Forhold som de fjendtlige Troppers Concentrering. Det, at vor egen Armee har været concentreret i en enkelt Deel af Landet, har ganske vist paa nogle Punkter medført store Byrder, saasom med Gensyn til Kjørskler, men paa den anden Side har det ogsaa medført meget store Fordelse for disse Egne, idet vore Soldater betale for, hvad de faae, hvilket, som bekjendt, ikke var Tilfældet med de fjendtlige Tropper, vi havde her i Landet. Jeg troer hermed at have besvaret den første Deel af den ærede Folkethingsmands Førespørgsel, og jeg haaber desuden at have givet Grunde for mit Svar, hvis Rigtighed den ærede Førespørger selv vil erkjende. — Hvad den anden Deel af Førespørgselen angaaer, maa jeg tilstaae, at jeg ikke er ganske paa det Rene med, hvilke disse andre lignende Byrder ere, som den ærede Førespørger har sønnet erstattede for den enkelte Yder. Der er ganske vist undtagelsesvis faldet meget tunge Byrder paa enkelte, og jeg tænker her f. Ex. paa de Folk, der have maattet præstere Egtkjørskler fra Veile og

Skanderborgeggen heelt op — kan jeg sige — til Thy, hvorefter de enten slet ikke have faaet deres Heste igjen, idet de nemlig ere styrtebe paa Veien, eller i alt Fald have faaet dem tilbage i en næsten værtiløs Tilstand, men jeg seer ikke, hvorledes man nu paa en nogenlunde sikker og retfærdig Maade skulde kunne udfinde disse Byrder og godtgjøre dem. Det har jo vist sig, hvor overordentlig vanskeligt det har været for Krigsflaadeerstatningscommissionen, som dog traadte i Function forholdsvis kort Tid, efterat den fjendtlige Occupation havde fundet Sted, at røgte sit Hverv paa en for de Skadelidte nogenlunde fyldestgjørende Maade; men jeg troer, at det vilde have ganske overveiende Vanskeligheder nu at ville indlade sig paa en Bedømmelse af lignende, tilsvarende Tab, foranledigede ved den danske Armee.

Winther: Det er netop om den sidste Art af Tab, jeg vil tillade mig en Ytring. Den ærede Minister er, hører jeg, bekjendt med, at slige Tab have truffet navnlig Beboerne af Eggen ved Skanderborg, og da især Nord for Skanderborg, navnlig dengang da vort Rytteri blev transporteret til Mors. Der er mig flere saadanne Tilfælde bekjendte, og blandt andet erindrer jeg, at en Mand's Heste ere komne hjem, om ikke i en aldeles værtiløs Tilstand, saa dog idetmindste halvandethundrede Rd. mindre værd, end da de sendtes bort. Det kan være vanskeligt aldeles nøiagtigt at udfinde de Tab, saadanne Mænd kunne have lidt; men paa den anden Side forekommer det mig dog, at de maae antages at have anmeldt deres Tab i betimelig Tid, om ikke andetsteds, saa dog hos de communale Autoriteter, og jeg vil spørge den ærede Minister, om det ikke skulde kunne tænkes, at der af den Sum, som ifølge en nys her i Thinget behandlet Lov vil blive stillet til Ministerens Disposition til at dække Tab i Anledning af Krigen, skulde kunne findes Midler til dog deelvis at erstatte denne Art af Tab, hvor de fuldstændigt lode sig godtgjøre? Det forekommer mig, at disse Tab med ligesaa stor Villighed kunde fordres godtgjorte som abskillige af dem, for hvilke der blev indrømmet Godtgjørelse ved den omtalte Lov, og, naar